

MARTYN VAN BEEK
DE VISSER
VAN HOI AN
THRILLER

© 2013 Uitgeverij Het Boekenschap
De visser van Hoi An, eerste druk
Meer informatie over dit boek: hetboekenschap.nl/hoian
www.hetboekenschap.nl

Auteur: Martyn van Beek, www.martynvanbeek.nl
Redacteur: Alexandra Smith
Internetautor: Helma Folman-Ten Pas
Kaart Vietnam en ontwerp omslag: Ypsilon Productions
Foto auteur: Jeroen Pulles Fotografie
Druk: Het Boekenschap

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. De uitgever en auteur zijn niet aansprakelijk voor enige schade, voortvloeiend uit het lezen van dit boek. Gelijkenissen met bestaande personen berusten volledig op fictie. Alle rechten voorbehouden.

NUR 332
ISBN 978-94-90085-292

MARTYN VAN BEEK

DE VISSER
VAN HOI AN

HET BOEKENSCHAP

HANOI

HAIPHONG

LAOS

Gulf of Tonkin

HAINAN CHINA

THAILAND

CAMBODIA

HO CHI MINH (SAIGON)

Gulf of Thailand

Thailand

All the wrong people remember Vietnam. I think all the people who remember it should forget it, and all the people who forgot it should remember it.

Michael Herr

Zijn nieuwe toekomst was begonnen in een stad waar de geschiedenis leek stil te staan. Robert Valentijn passeerde een houten brug die dateerde uit de zeventiende eeuw en door de Japanse bouwers zachtroze was geschilderd. Alleen voetgangers konden zo de Thu Bon rivier oversteken en hun weg vervolgen door de Tran Phu straat. Daar prijkten de karakteristieke geel geschilderde huizen langs de smalle straten van het oude centrum.

Zo vroeg in de ochtend was Hoi An betoverend mooi.

Pas wanneer de laatste toerist zijn bed had opgezocht in een van de vele hotels, kwam Robert naar buiten. Dan brandde de zon niet zo fel en waren de verkopers van de talloze souvenirwinkeltjes nog niet op hun dagelijkse rooftocht. Samen met de vissers van Hoi An was Robert een van de weinigen die op dit vroege uur de straten van het oude centrum doorkruisten. Catcha, zijn trouwe viervoeter, was alles wat hij had overgehouden aan een tijd waarin vrienden en familie nog een rol in zijn leven speelden. Relaties in menselijke vorm waren iets uit het verleden, iets wat vergeten moest worden.

Samen staken ze het kruispunt bij de Chau Thuong Van straat over. De straten oogden net zo karakteristiek als de rest van het oude centrum. Vaalgele huisjes met donkere, tropisch hardhouten accenten, schilderachtig mooi. Dezelfde stijl als honderden jaren geleden, wat voor Unesco reden was geweest deze straten in 1999 op de werelderfgoedlijst te zetten. Alles ademde rust en historie. Normaal mochten hier al geen auto's of brommers komen, maar op dit tijdstip was zelfs een fietser al een verstoring van de serene stilte. Daar genoot hij van en daarom was hij juist hier blijven hangen, samen met Catcha. In de anonimiteit, op zoek naar zichzelf en een nieuwe toekomst, ook al zag hij daar als een berg tegenop.

Een paar maanden geleden had hij Catcha nog moeten redden uit de handen van een Vietnamese bouwvakker, die de hond als voetbal ge-

bruikte. Sindsdien hield hij haar scherp in de gaten tijdens deze wandelingen. Het gebrek aan rechten voor dieren in Azië was onbegrijpelijk voor een westerling als hij. Huisdieren waren typisch iets voor Europeanen, Amerikanen en Australiërs. Ze hadden nauwelijks waarde voor mensen in dit deel van de wereld. En dat terwijl zwerfkatten en zwerfhonden overal in het land te vinden waren. In plaats van wat te eten of een bakje water was een harde trap tegen de ribbenkast het enige wat ze konden krijgen. Deze houding zag hij als een van de weinige nadelen van de Vietnamezen, want voor de rest was hij redelijk te spreken over zijn nieuwe landgenoten. De bouwvakker die zijn dierbaarste vriend zo mishandeld had, had hij goed te grazen genomen. Omstanders hadden moeten verhinderen dat hij de man met zijn blote handen had gewurgd. Twee dagen hadden ze hem vastgehouden op het politiebureau. Pas na het betalen van een schadevergoeding van bijna driehonderd dollar hadden ze hem laten gaan. Gelukkig voor hem en de bouwvakker waren ze elkaar sindsdien niet meer tegengekomen. Hij zou nog steeds niet voor zichzelf instaan.

Behendig sprong hij over een flinke plas water die de straat in tweeën splitste. Het regenseizoen had net zijn intrede gedaan, al bleef het elke dag bloedheet. Catcha nam de moeite niet om het water te omzeilen en liep er dwars doorheen. Het was nog steeds gissen naar de afkomst van het beest. Samen met zijn dochter had hij haar uit het asiel gehaald. Er had een oproep in de krant gestaan voor een nieuw baasje en zijn kleine meid had net zo lang gezeurd tot hij had toegegeven. Helaas had ze niet lang van Catcha kunnen genieten. Robert slikte even en keek naar zijn hond, die levendig het water uit zijn vacht schudde en daarna vrolijk verder trippelde. Bij elke stap die hij in dit land had gezet, was Catcha nooit meer dan een paar passen van hem verwijderd geweest. De oren van het dier waren veel te groot voor het ranke lichaam op de hoge poten. Ze had het formaat van een volwassen herder en was inmiddels drie jaar oud. De zwarte kraalogen konden hem aankijken met een blik die onbegrip over de wereld uitstraalde.

Robert floot kort tussen zijn tanden toen de lichtbruine hond iets te lang bij een muur bleef snuffelen. Na een korte aarzeling overbrugde Catcha de tussenliggende meters en ze sloegen samen rechtsaf de Hoang Dieu in. Op de hoek van deze straat, aan de voet van de Cam Nam brug, stond het kraampje van Nguyen Giang. De koopman was zoals altijd al in de weer om alles gereed te maken voor de markt die over een uur of twee begon. Straks zouden de vissers aan wal komen met hun verse vangst en brachten de boeren de groenten die in veel gevallen nu nog op het land stonden. Voordat de drukte begon wilde hij weer thuis zijn. Een praatje met de marktkoopman was een vast onderdeel van zijn dagelijkse ochtendritueel. De koopman zag Robert al aankomen en stopte zijn werkzaamheden om een sigaret aan te steken. Sinds een klein jaar was een korte conversatie over het weer, lokale gebeurtenissen en zijn kinderen ook voor de Vietnamees een afleiding van de sleur. De begroeting was dan ook welgemeend en hartelijk.

‘Goedemorgen Giang, alles goed?’

De Vietnamees haalde dramatisch zijn schouders op, spuwde op de grond en slaakte een diepe zucht. ‘Gaat wel. Druk, zoals altijd.’

Na deze opmerking volgde de bekende brede glimlach. De tanden van de man die dan tentoongespreid werden, of beter het gebrek eraan, deden Robert beseffen dat er altijd mensen waren die het nog slechter hadden dan hij. Hier maakten ze lange dagen, van ’s ochtends vroeg tot ’s avonds laat, voor een bedrag waar een toerist een enkel biertje van kocht in een van de cafés van de oude stad. De gezondheidszorg was minimaal, de levensverwachting laag en het gemiddelde jaarsalaris bedroeg twaalfhonderd dollar. Toch waren de meeste inwoners gelukkig. Ze hadden elkaar tenminste nog. Daar zat het hem in, de hechtheid van de gemeenschap met familie en vrienden. Het zorgde ervoor dat hij elke dag toch met een jaloerse blik naar de marktkoopman keek, die van ongeveer dezelfde leeftijd was als hij, maar een heel ander verleden had.

‘Heb je nog iets nodig?’

De wandelaar keek over zijn schouder en zocht de omgeving af naar

Catcha. Hij zag haar snuffelen tussen een paar vuilniszakken die achtere-loos langs de kant van de weg waren gedumpt. Altijd op zoek naar iets om te eten, terwijl ze bij hem absoluut niets tekort kwam. Hij dacht heel even na over de laatste vraag van de marktkoopman.

‘Ja, een paar dingen. Maar daar kom ik later nog wel voor terug.’

‘Straks heb ik verse kip van neef. Is erg goed!’

Robert herinnerde zich de vorige keer dat de man hem de speciale kip had verkocht. Zo bijzonder was die niet, er zat nauwelijks vlees aan het lokale pluimvee.

‘Misschien. Ik kom over een paar uur terug, oké?’

Hij keek naar de koopman en probeerde uit te vinden of deze hem begreep. Engels was niet een taal die de gemiddelde Vietnamees machtig was en Giang was een positieve uitzondering. Diens vocabulaire bestond uit slechts een kleine honderd woorden, maar dat bleek vaak genoeg voor hun dagelijkse korte praatje. Hij draaide zich om en zocht wederom naar Catcha.

‘Giang, heb jij gezien waar Catcha naartoe is gegaan?’

De Vietnamees schudde zijn hoofd en liet duidelijk merken dat het hem totaal niet interesseerde. De marktkoopman had vaker door laten schemeren dat hij de liefde voor een hond niet begreep.

Robert floot door de vroege ochtendmist en riep haar naam.

Er volgde geen reactie.

Hij liep naar de afvalzakken even verderop en speurde de omgeving af. Het was een smalle steeg, met aan de ene zijde een betonnen gebouw dat overdag dienstdeed als overdekte markt, en aan de waterkant een paar stalletjes waar later de visboeren hun verse vangst zouden aanbieden. Er waren niet veel plekken om je te verstoppen, ook niet voor een hond. Hij was nu twintig meter de straat ingelopen, maar zag geen enkele beweging die op zijn kameraad wees. Dus liep hij terug naar het eerste kraampje, waar Giang nog steeds druk was met het uitstallen van zijn waar.

‘Catcha!’ riep hij nu op vol volume.

Waar was ze nou? Dit had ze nog nooit gedaan.

Een luide blaf klonk uit de richting van de brug.

Opgelucht draaide hij zich om en wandelde de hoek om, naar het geluid toe. Daar sloeg de schrik hem om het hart. Midden op de brug stond een brommer met twee berijders. De bestuurder probeerde om te draaien, terwijl de bijrijder achterop in zijn handen zijn meest dierbare bezit vasthield. Robert schreeuwde en zette een sprint in. De brommer was vijftig meter van hem vandaan en gaf langzaam gas. Knetterend kwam het voertuig in beweging. Het duurde even voor de tweewieler vaart had gemaakt, wat hem de kans gaf om snel dichterbij te komen. Maar op nog tien meter afstand werd het gat snel groter. De brommer verdween om de hoek en een paar seconden hoorde hij het geblaf van Catcha nog. Toen werd het stil.

Ze was weg.

Robert voelde zijn maag veranderen in een klomp ijs. Al meerdere keren was hij gewaarschuwd voor hondenvangers die voor de restaurants in het noorden op zoek waren naar zwerfhonden. Eigenwijs als hij was, had hij altijd gedacht dat hem dit niet zou overkomen. Hij maakte zich geen illusies over Catcha's lot. Zijn vloek galmde over de rivier en het dorp dat net ontwaakte.

‘Robert, ga eens zitten. We moeten met je praten.’

Hij keek naar het gezelschap dat zich op de spierwitte bank verzameld had. Hoewel ze het ongetwijfeld allemaal goed bedoelden, voelde hij zich ongemakkelijk. Ze zagen er stuk voor stuk precies zo uit als hij zich herinnerde van de laatste keer dat hij ze had gezien. Alleen nooit eerder in deze samenstelling; er moest echt iets ergs aan de hand zijn. Het eerste dilemma kwam toen hij een keuze moest maken naast wie hij ging zitten. Die kon hij toch niet maken? Tegenover het grote bankstel verscheen een witte leunstoel, die zijn probleem oploste.

Was dit het tribunaal waar hij voor moest verschijnen? Waren dit de mensen die zijn daden zouden afwegen en er een oordeel over zouden vellen? Hij vreesde ze meer dan welke rechtbank ook. Dit waren de mensen wier mening hij respecteerde, personen die hij nooit zou willen teleurstellen. Althans, niet bewust. Momenteel zouden ze wel het een en ander aan te merken hebben op de keuzes die hij recentelijk had gemaakt. Dat ze ervoor hadden gekozen om in deze samenstelling voor hem te verschijnen, deed hem wel wat. Was hij echt te ver gegaan? Ja, natuurlijk was hij dat. Maar het was een doelbewuste keuze geweest. Hoe graag hij ze ook zag, nu konden ze hem beter met rust laten. Dat straalde hij ook uit.

‘We maken ons zorgen om je.’

Hij keek naar de twee vrouwen waar hij ooit zijn hart aan had verloren en die nu naast zijn ouders zusterlijk naast elkaar op de bank zaten. Ze keken hem allebei aan met dezelfde blik van onbegrip. Het sneed door zijn ziel als een glimmend samoeraizwaard. Het deed zeer, en niet op de spreekwoordelijke, dramatische manier, maar op een manier die echte tranen in zijn ogen veroorzaakte. Hij richtte zijn blik weer op zijn ouders.

‘Papa en mama, ik weet dat jullie het niet begrijpen. Maar alles komt goed, dat beloof ik.’

Zijn moeder keek hem net zo streng aan als die keer dat hij tijdens

een vechtpartij per ongeluk de arm van een klasgenootje had gebroken. 'Jongen, dat komt het niet. Word nou eens wakker.'

Hij besepte heel even de ironie van die laatste opmerking, maar een glimlach was absoluut ongepast in deze omstandigheden.

'Echt waar. Geloof me. Ik zal mijn onschuld bewijzen. Ze laten me snel gaan.'

Nu kwam zijn vader tussenbeide. Voor die man had hij respect, al had hij bijna geen herinneringen meer aan hem of zijn karakter. 'Zoon, wat is onschuld? Met wat je de laatste jaren hebt gedaan, zijn we niet blij. Sommige dingen kunnen we nog wel begrijpen, zeker na het auto-ongeluk van je lieve vrouw en dochter. Maar je bent te ver gegaan, je hebt de controle verloren. Dit is niet de zoon waar ik normaal zo trots op ben.'

Weer kwam het zwaard zijn kant op. Het trof volop doel.

'Dus luister naar je moeder en neem haar advies serieus.'

'Ja, papa.'

Stilletjes zaten ze zo naar elkaar te kijken en weer bleef zijn blik hangen op de twee vrouwen die een belangrijke rol in zijn persoonlijke geschiedenis hadden gespeeld. Wat zouden ze bespreken als hij er niet was? Zouden ze lachen om dingen waar alleen vrouwen om kunnen lachen als ze het over hun mannen hebben? Er was niets erger dan twee vriendinnen die spraken over een gemeenschappelijke liefde uit het verleden. Hij zou hun gesprekken best eens stiekem willen afluisteren. Misschien een idee voor de volgende keer? Het leken net hartsvriendinnen zo. Het was een vreemd gezicht.

'Voor een deel kunnen we je wel begrijpen, maar nu ben je echt te ver gegaan. Luister naar me en zet dit recht. Heb je me gehoord?'

'Ja, mama.' Verdomme, hij haatte het als ze zo tegen hem sprak als er vriendinnetjes bij waren.

'Waar is de kleine, trouwens?' Hij wilde nog heel even zijn lieve dochter zien. Die zou hem niet veroordelen en alleen maar heel trots naar haar stoere vader kijken. Een onbetaalbare blik.

'Ze is er niet. Dit is geen plek voor kleine kinderen.'

Na een emotioneel zware tijd wil Nederlander Robert Valentijn maar één ding: verdwijnen. Hij hervindt zichzelf in het rustieke Hoi An. Een mysterieuze moord in dit Vietnamese dorp zorgt voor een abrupt einde aan dit vredige bestaan, want alleen Robert lijkt een motief te hebben. Als de lokale politiecommissaris hem tot hoofdverdachte maakt, is hij vastbesloten de strijd aan te gaan. Er ontstaat een gevaarlijk spel tussen hen, waarbij beiden tot het uiterste gaan.

*Martyn van Beek (1975)
debuteerde met Het verraad van
Bali. Daarna volgde De strijders
van Ta'ab. De visser van Hoi An
is zijn derde thriller.*

